

Vår dato   Vår referanse
28.6.2017   17/00636-3

Deres dato   Deres referanse
                                    13/812-53

Saksbehandler:
Jon Berge Holden

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 OSLO

Hørings svar - Forslag til ny personidentifikator

Vi viser til høringsbrevet med vedlegg,¹ og takker for høringsfristforlengelse innvilget per telefon 21.06.

Høringen gjelder et viktig spørsmål for forvaltningen. Personidentifikatoren (fødselsnummeret/d-nummeret) er personenes unike navn, som hindrer at forvaltningen forveksler én person med en annen.

Anbefalt alternativ støttes – men identifikatoren er ikke autorativ bærer av informasjon, og bør ikke anbefales brukt som informasjonskilde

Vi støtter anbefalingen i høringsnotatet av alternativ 1², med den presisering at identifikatoren kun bør regnes som identifikator, og ikke som autorativ bærer av informasjon. Folkeregisterbrukerne bør heller ikke legge opp til at det er andre valideringskrav til nummeret enn kontrollsifferberegningen.³ Dette innebærer at man senere - etter innføringstidspunktet - vil kunne velge andre tildelingsrutiner for fødselsnummeret, inkludert tildeling av nummer uten datosyntaks, dersom det senere anses ønskelig.

Bakgrunnen for vår anbefaling er at fødselsdato og kjønn vil bli distribuert som egne felt fra modernisert folkeregister. **Det bør legges opp til at forvaltningen og andre mottakere av folkeregisteropplysninger bruker opplysningene fra disse feltene som grunnlag for beslutninger som bygger på fødselsdato eller kjønn.** Ved å gi en slik presisering legges det opp til at nye systemer baserer seg på korrekte opplysninger, og at man unngår unødig ulempe

---

¹ Gjengitt på <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---forslag-til-ny-personidentifikator-fodselsnummer/id2544699/>

² Med endret kontrollsifferberegning iht. utredningen, (1 ½ kontrollsiffer), som kun har marginalt svakere feildeteksjonsevne.

³ Det kan moa. ikke antas at de første 4 siffer viser en gyldig dato (inkl. med d-nummer-syntaks). Det kan heller ikke legges logikk på skillet fødselsnummer/d-nummer (bosettingsstatus o.a. bør fremgå som egne opplysninger, jf. dovre-rapporten)

for personer som har fått tildelt en identifikator som viser uriktige verdi for kjønn - eller fødselsdato.⁴ En slik tilnærming vil også gi fleksibilitet mht. å gjøre endringer i identifikatoren i fremtiden, uten at det gir vesentlige kostnader, eksempelvis basert på endrede politiske vurderinger av hvordan personvern og «huskbarhet» bør avveies, tekniske endringer eller annet.

Kostnadsbildet – vesentlige besparelser ved å utsette innføringstidspunktet

Vi finner grunn til å understreke at kostnadsoverslagene er usikre. Estimatenes er innhentet fra virksomheter som baserer seg på dagens distribusjon av opplysninger fra folkeregisteret. I de nærmeste årene vil virksomhetene måtte tilpasse seg ny distribusjonsløsning fra folkeregisteret, Konseptvalgutredningen ble ferdigstilt i 2013, mens kvalitetssikrers rapport ble produsert i 2015. Vi vil særlig trekke frem at fødselsdato og kjønn vil bli distribuert som egne felter fra folkeregisteret, jf. at ny folkeregisterlov presiserer at disse opplysninger kan lagres i tillegg til identifikatoren⁵. Denne endringen legger til rette for at identifikatoren kan rendyrkes som identifikator. Dessuten forenkles tolkning av fødselsdato ved at det lagres på full form (med århundre), og kjønnsverdien kan inneholde andre alternativer enn mann eller kvinne.

- 1) For nye systemer vil dette forenkle håndteringen av nevnte opplysninger, og disse systemene vil da også kunne håndtere framtidige endringer av identifikatoren.
- 2) For eksisterende systemer gir det også mulighet til å få tilgang til opplysning om korrekte verdier for personer hvor identifikatoren viser uriktige verdi for kjønn eller fødselsdato; dette forenkler avvikshåndteringen og kan redusere ulempen for personer som har fått identifikator med fingert fødselsdato eller en kjønnsverdi som er uriktig.

Ovennevnte endringer legger til rette for at systemer kan basere seg på at identifikatoren er informasjonsløs. Videre reduseres ulempene av å bruke utsettende tiltak, som bruk av fingert fødselsdato (vedtaksfødselsdato).

Tidsperspektiv – når må beslutning fattes?

Slik vi ser det, er spørsmålet om innføringstidspunkt primært et spørsmål om hvor mange personer som skal tildeles fingert fødselsdato, før man starter tildeling av identifikatorer med endret kontrollsifferberegning.

Kvalitetssikrer peker på at det er et betydelig handlingsrom her, jf. følgende sitat fra s 38: «Kvalitetssikrer vurderer at det bør være tilstrekkelig kapasitet både for D-nummer og for F-nummer fram mot 2050. Som i KVVU-ens anbefaling forutsetter også vår vurdering at utsettende tiltak tas i bruk. Forutsetningene for disse beregningene er rimelige robuste. For fødselsnummer er befolkningsprognose for høy vekst benyttet i stedet for middels vekst. For D-nummer er KVVU-ens scenario 2 benyttet, som legger til grunn en fremtidig D-nummeretterspørsel som er det dobbelte av dagens nivå.»

---

⁵ Se vårt hørings svar til endringer i folkeregisterforskriften. Flere høringsinstanser, bl.a. Nav, understreker behovet for at riktig fødselsdato formidles som eget felt fra modernisert folkeregisteret.

Det fremgår av utredningene at det er betydelige besparelser ved å utsette innføringstidspunktet for obligatoriske endringer. Det sentrale er at man gir klare krav til nye systemer.

I lys av ovennevnte vil vi anbefale at man **utsetter beslutningen om innføringstidspunkt**. Det vil være mulig å se an utviklingen - herunder se på utskiftingstakten for it-systemer, i hvilken grad de nye feltene for fødselsdato og kjønn tas i bruk av eksisterende systemer og hvor store ulemper økt bruk av vedtaksfødselsdato innebærer - før man beslutter at eksisterende systemer må endres. Gitt 10 års varslings tid, vil dette være en beslutning som kan tas en gang mellom 2022 (innføring 2032, SKDs anbefalte gjennomføringstidspunkt) og 2040 (innføring 2050, Sent gjennomføringstidspunkt iht. kvalitetssikrers rapport).

Oppsummering

Med klare meldinger om hvordan nye systemer skal tilrettelegges (endret kontrollsifferberegning), særskilt distribusjon av opplysninger om kjønn og fødselsdato, og lovnad om 10 års varslings tid før innføring av endringer som tvinger folkeregisterbrukerne til å endre eksisterende systemer, legges det til rette for en mest mulig kostnadseffektiv håndtering av kapasitetsutfordringen. Dessuten åpner dette for at man har et robust identifikatorregime, som både kan håndtere endrede forutsetninger og endrede politiske vurderinger.

Vennlig hilsen
for Difi

Øyvind Grinde
seksjonssjef

Jon Berge Holden
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi til:

Finansdepartementet   Espen Nord Eidene   Postboks 8008   0030 OSLO
Dep.

Kommunal- og   Postboks 8112 Dep   0032 OSLO
moderniseringsdepartementet

Mottakerliste:

Finansdepartementet   Postboks 8008 Dep.   0030 OSLO